

**Interview med
Kirstine Waagner
Holstebro, den 12. 2. 1952**

Der ligger en skæbne bag hvert menneske, mere og mindre stormfuld, præget af skuffelse og præget af lykke. Sådan er det også med fru Kirstine Waagner, der passer garderoben på Holstebro banegård. Dagen

lang og aftenerne med tager hun mod rejsendes bagage, passer på den og udleverer den igen. En ufrivillig sentimental gerning for en kvinde, som engang lagde sin længsel i disse linier:

- Jeg længtes om jorden så langt og så vidt. Jeg græd mig bestandig tilbage. Når jeg for min længsel engang bliver kvit først da kommer livslykkens dage!

Fru Waagner var gift, med den nu afdøde forfatter William Waagner. Navnet vil hos mange vække mindelser om en højst usædvanlig livsbane og hos andre fremkalde billedet af en lovende lyriker, der næppe blev digterisk »færdig« inden sin død. For de fleste knytter navnet Waagner sig imidlertid til familiens næsten

legendariske vandring med barnevogn gennem mellemkrigsårenes Europa.

Der kommer et skær af vemodsblandet glæde over fru Waagners ansigt, når den tur bringes på bane. - Det var en streng tur, men jeg græd, da vi blev nødt til at rejse tilbage til Danmark, siger hun.

- Hvorfor, var De født vagabond?

- Nej, men min største længsel var at finde et sted uden for Danmark, hvor vi kunne slå os ned, så min mand fik arbejdsro. Vi fandt det aldrig. Forholdene ude i Europa var allerede da så fortvivlede, at det ikke kunne lade sig gøre at få opholdstilladelse noget sted, med mindre man kunne dokumentere en større formue i hjemlandet.

HAN VAR IKKE DIPLOMAT - Hadede De Danmark?

- Bestemt ikke. Digte som »Hjem - hjem til heden« og »Kværnen« er

gennemsyrede af kærlighed til landet, synes jeg, og jeg delte helt min mands mening med dem. Men atmosfæren omkring os herhjemme - den hadede vi. Der skulle altid laves sensation omkring min mands færden.

- Gjorde han ikke sit til selv at skabe sensationen?

- Han var ikke diplomat. Måske var han hård i sin fremfart, men det skyldtes skuffelser. Han drømte om at få så fast fodfæste økonomisk, at han virkelig kunne gøre noget ved sin digtning. I stedet mødte han nederlag på nederlag, til tider knusende nederlag, som da man plyndrede vort hjem og fjernede børnene fra gården i Sødring ved Mariager fjord. Samtiden dømte William hårdt.

- Uretfærdigt hårdt?

- Der findes mange forfattere - jeg kunne nævne navne - hvis livsførelse er eller var væsentlig mere anstødelig end min mands, men det dysses ned og skrives af offentligheden på den margin, der altså kan indrømmes kunstnere, men aldrig blev givet min mand.

SAMFUNDET SKULLE HAVE DETS HÆVN

- Waagner skrev meget om børn, og han gjorde det altid med nænsom følelse. Alligevel fik han 15 måneders fængsel for barnemishandling. Kan De forklare sammenhængen?

- Man ville også have ham erklæret sindssyg og stemplet som psykopat. Det havde hans forfølgere dog ikke held til! Der var ikke ondt skabt i William. Noget af det bedste, han har lært mig, er ikke at bære nag. Han kunne fare op og være voldsom, men straks efter var han god og alting glemt. - Han holdt umådelig meget af børnene. Jeg tvivler på, at mange børn har mødt så dybfølt kærlighed og forståelse hos deres far. Han forløb sig den gang, hvad vi i familien har tilgivet for længe siden - også den dreng, det gik ud over. Men samfundet skulle have hævn. Jeg er overbevist om, at min mands rygte var blevet rensset, hvis han havde fået lov at leve noget længere. Tiden ville have læget sårene.

SOLGTE POSTKORT AF SIG SELV I 21 LANDE

- Døde Waagner som en bitter mand?

- Livet havde været hårdt mod ham, men han havde dog een ting at glæde sig over. Inden han døde, sagde han til mig, at meget havde været, som det ikke burde, men han var sikker på, at i hvert fald en snes af hans ting ville blive stående.

- Nåede han at blive færdig som digter?

- Aldrig. Der var meget uforløst i ham. Selvom tilværelsen blev ham kort, kunne han have nået meget mere, hvis økonomien og folk havde levnet ham ro. Hans arbejde høstede anerkendelse i landets mest sagkyndige kredse, men hans store mål var at sprænge de hjemlige rammer og slå sig ned i et land med verdenssprog. Det engelske lå godt for ham, og det var egentlig vores mening at bosætte os i England eller Canada, hvor han ville fordybe sig i sproget og skrive på det. Men forholdene spændte ben for os, og i stedet kom vi ud på en 4 års rejse gennem 21 europæiske stater. Vi fik 2 børn på den tur, og havde andre med hjemmefra. De blev alle rigtig flinke til sprog.

Da England og Frankrig glippede for os, ville vi bo i Østrig, men det kunne heller ikke lade sig gøre. I stedet solgte vi postkort af os selv til tyskere, italienere, polakker, estlændinge, finner, lapper og hvilke folk, vi ellers traf på. Det var en sorgens dag, da vi blev tvunget til at rejse tilbage og erkende, at man skal være rig for at kunne leve af at skrive vers.

DIGTENE »FORESTILLER« INGEN

- Er det om Dem, Deres mand har skrevet »Byrdefulde elskov«?

BYRDEFULDE ELSKOV

Hun var en Karte for alle mine Nerver. De Stunder jeg var fri for hende, bragte jeg dem i Orden; men straks, naar hun paany var i min Nærhed, var de kartet op igen.

Og det rev og sled indtil den mindste Traad.

Hun var ydmyg, og hun elskede mig ydmyg. Hun tilbød mig, saa mit Indre skreg af Vrede. Og jeg haaned hende, skamslog denne Kvinde, for at gøre hende hadefuldt i Sinde, saa jeg en Galgenfrist blev fri for dette lede, dette byrdefulde at bli' elsket af hende.

Hun smilte mod mig, og jeg saa paa Smilet, at hun vidste sorgfuld, hvor jeg væmmedes ved hende. Og jeg saa paa Smilets inderlige Æmhed og Godhed, at hun havde det i Sinde at vise mig, at det at elske mig var en Lykke saa stor, at den overstraaled det, at jeg hadet hende.

William Waagner

- Jeg spurgte ham selv, men han svarede som altid, at hans digte ikke »forestillinger« nogen. De er koncentratere af spredte indtryk. Forøvrigt er »Byrdefulde elskov« vist skrevet før han traf mig.

- Har tilværelsen givet Dem den lykke, De kunne ønske?

- Jeg er glad for mine børn og lykkelig for at have levet sammen med William Waagner, men selve tiden sammen med ham kunne jeg ønske meget anderledes. Vi var fattige, meget fattige, det meste af tiden, og det er som verden ikke vil anerkende kloge ord, når de kommer fra en fattig.

Nedenstående var i Waagners dødsannonce:

Til Jylland

Aldrig har jeg i Feberdøgn
lidt mildt i dit øje set.
Aldrig rakte du Styrkens Arm;
men din Spytklat var stedse beredt.